

Samlenotat

1. februar 2007

J.nr.

Ref. PEN/SVF

Energidelen af rådsmøde (Transport, Telekommunikation og Energi) den 15. februar 2007

1. En energipolitik for Europa

- a) **Kommissionens meddelelse: En Energipolitik For Europa (Den Strategiske Energiredegørelse)**
KOM(2007)1
- b) **Kommissionens meddelelse: "Roadmap" for vedvarende energi.**
KOM(2006)848
- c) **Kommissionens meddelelse: Fremskridtsrapport for Biobrændstof.**
KOM(2006)845
- d) **Kommissionens meddelelse: Fremskridtsrapport for vedvarende energi**
KOM(2006)849
- e) **Kommissionens meddelelse: Perspektiver for det indre marked for el og gas**
KOM(2006)841
- f) **Kommissionens meddelelse: Sektorundersøgelse af el- og gasmarkederne**
KOM(2006)851
- g) **Kommissionens meddelelse: Prioriteret plan for sammenkoblinger af Medlemsstaternes el- og gasnetværk**
KOM(2006)846
- h) **Kommissionens meddelelse: Bæredygtig elproduktion baseret på fossile brændsler**
KOM(2006)843
- i) **Kommissionens meddelelse: Mod en europæisk energiteknologisk plan**
KOM(2006)847

- *præsentation af Kommissionens Energipakke*
- *politisk debat*
- *Råds-/formandskabskonklusioner.*

1. Resumé

På forårsmødet i Det Europæiske Råd 2006 bad stats- og regeringscheferne Kommissionen om et oplæg til en samlet energipolitik for Europa. Kommissionens svar herpå er den strategiske energirededgørelse "En Energipolitik For Europa" af 10. januar 2007.

Udgangspunktet for energipolitikken er tredobbelt: Det er nødvendigt at bekæmpe klimaændringerne, fremme beskæftigelse og vækst og begrænse EU's afhængighed af import af olie og gas. Den strategiske energirededgørelse omfatter en 10-punkts handlingsplan. I den samlede pakke indgår en række redegørelser fra Kommissionen, bl.a.

- en køreplan og andre initiativer til fremme af vedvarende energi, herunder en status for biobrændstof til transportformål*
- en rapport om medlemsstaternes gennemførelse af det indre marked for el og gas, ledsaget af en undersøgelse af konkurrenceforholdene inden for de to sektorer,*
- en plan for prioriterede sammenkoblinger mellem medlemsstaternes el- og gasnet*
- et forslag til fremme af produktionen af "low carbon" energi på basis af fossile brændsler med anvendelse af CO₂-opsamling og –lagring,*
- en analyse af situationen for a-kraft i Europa med forslag der sigter på fremme af sikkerheden,*
- et udkast til en fremtidig energistrategisk teknologiplan.*

På det ekstraordinære rådsmøde (energi) 15. februar 2007 vil der være en politisk drøftelse af Den strategiske Energirededgørelse. Dette rådsmøde er indkaldt for at give energiministrene mulighed for at sende et budskab til forårstopmødet i Det Europæiske Råd den 8.-9. marts 2007 enten i form af rådskonklusioner eller, hvis dette ikke er muligt på grund af den korte frist, formandskabskonklusioner. Disse konklusioner vil sammen med rådskonklusionerne fra rådsmødet (energi) 21. november 2006 om Kommissionens handlingsplan for energieffektivitet udgøre oplægget til forårstopmødet for så vidt angår energi.

2. Baggrund

Energiforsyning og –forbrug er igennem de senere år rykket højere op på den europæiske dagsorden. Klimaændringerne, de internationale olieprisers voldsomme forøgelse og EU's sårbarhed ikke mindst, når det gælder forsyningen med naturgas, hvor afhængigheden af gasleverancerne fra Rusland har været i fokus.

Kommissionen fremlagde i marts 2006 en Grønbog om en Europæisk Energistrategi. Grønbogen opstiller en række overordnede målsætninger for en mere integreret og koordineret energistrategi for EU og indeholder en række prioriterede indsatsområder. Det Europæiske Råd anmodede på forårstopmødet den 22. – 23. marts 2006 Kommissionen om at udarbejde et oplæg til en europæisk energipolitik med henblik på vedtagelse på forårstopmødet i 2007 i form af en såkaldt "Prioriteret Energihandlingsplan".

Som led i den danske opfølgning på forårstopmødet 2006 blev der i oktober 2006 udarbejdet et dansk EU-indspil til en samlet energipolitik for Europa, som blev støttet af bred kreds af Folketingets partier.

Hovedelementerne i det danske EU-indspil er:

- 20 – 25 pct. Af energiforbruget i EU skal komme fra vedvarende energikilder i 2025. Danmark foretrækker bindende målsætninger. I dag udgør vedvarende energi 6 pct. I EU.
- Alle 25 EU-lande skal forpligte sig til bindende mål om energieffektiviseringer på 1,15 pct. Årligt.
- Der skal indføres normer for energieffektivitet for en lang række produkter.
- Biler skal køre længere på literen. EU skal gennem aftaler med bilindustrien og ny lovgivning fastsætte forpligtende krav til nye person- og varebilers energieffektivitet.
- Danmark foreslår en fordobling af midlerne til forskning og udvikling i energibesparende teknologier og vedvarende energi.
- Det indre marked for el og gas skal styrkes. Reglerne skal strammes op for at øge konkurrencen, forsynings sikkerheden og sikre stabile energipriser.
- Ny plan for udbygning af el- og gasnettene i Europa, så både forsynings sikkerhed og fri handel forbedres.
- EU skal udarbejde plan for en stor udbygning af havvindmølle-parker.
- EU bør opbygge fælles gaslagre til krisesituationer.
- Alle lande forpligtes til at udarbejde 3-årige energihandlingsplaner, hvor landets bidrag fremgår.

Kommissionen fremlagde videre i oktober 2006 – ligeledes efter anmodning fra Det Europæiske Råd i marts 2006 – en handlingsplan for energieffektivisering. Handlingsplanen indeholder analyser, potentiale vurderinger og mere end 75 forslag til initiativer rettet mod både slutforbruget, forsynings- og transportsektoren. Med udgangspunkt i de mange initiativer har Kommissionen opstillet 10 prioriterede indsatsområder for energieffektivisering.

Rådet (energiministrene) behandlede handlingsplanen om energieffektivisering i november 2006 og vedtog rådskonklusioner herom, som udgør energiministrenes hovedbidrag til forårstopmødet for så vidt angår energieffektiviseringspolitikken.

Kommissionen har den 10. januar fremlagt en meget omfattende energipakke. Hoveddokumentet er den Strategiske Energirederegørelse, som er ledsaget af 10 mere udførlige baggrundsdokumenter (Meddelelser) inden for de forskellige sektorer af energipolitikken. Den Strategiske Redegørelse vil danne grundlag for den Prioriterede Energihandlingsplan, der forventes vedtaget af Det Europæiske Råd på mødet den 8.-9. marts 2007.

Kommissionens energipakke skal i første omgang behandles på et ekstraordinært energirådsmøde den 15. februar 2007 med henblik på at levere et input fra energisiden til forårstopmødet. Det er endnu ikke afklaret, hvordan det tyske formandskab vil håndtere Kommissionens energiudspil – om der fx vil blive satset på vedtagelse af rådskonklusioner, eller om formandskabet vil nøjes med formandskabskonklusioner.

Parallelt med energipakken har Kommissionen den 10. januar også fremlagt en Meddelelse vedrørende EU's klimapolitik for perioden efter 2012. Klimapolitikken vil blive behandlet på et miljørådsmøde den 20. februar 2007, hvor der forventes vedtaget rådskonklusioner med miljøministrenes anbefalinger til forårstopmødet.

Den danske version af energipakken blev fremsendt den 22. januar 2007.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincip

Efter dansk opfattelse kan beslutninger på energiområdet i de enkelte medlemslande få store konsekvenser med hensyn til forsyningssikkerhed, energipriser og miljøforhold for andre medlemslande, især på grund af den stigende integration af energimarkederne. Dertil kommer, at det er rimeligt at der finder en fordeling sted af byrderne ved en udbygning af vedvarende energi og ved øget energieffektivisering, som led i en indsats for reduktion af drivhusgasemissionerne. Det er derfor relevant at foretage en øget samordning af energipolitikken i EU, idet man samtidig fastholder princippet om medlemslandenes frie valg af brændselsmiks. I det lys finder regeringen, at Kommissionens energipakke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål

Ifølge Kommissionens Strategiske Energiredagørelse er udgangspunktet for en fælles europæisk energipolitik:

- at bekæmpe klimaforandringer,
- at begrænse EU's sårbarhed over for importafhængighed af olie og gas og
- at fremme vækst og jobskabelse og derigennem tilvejebringe sikker energi til forbrugere til en pris de kan betale.

Kommissionen opstiller et nyt mål for klimaområdet, som samtidig skal udgøre et strategisk mål for energipolitikken (se nedenfor). Kommissionen argumenterer for, at opnåelsen af det strategiske energimål vil medføre, at Europa vil blive ændret til en stærkt energieffektiv og CO₂-fattig energiøkonomi, der katalyserer *en ny industriel revolution*, som accelererer en overgang til vækst med lave CO₂-emissioner og som over en årrække dramatisk vil øge mængden af lokalt produceret energi med lave udledninger. Kommissionen fremhæver at udfordringen er at gennemføre dette på en måde, der maksimerer de potentielle gevinster mht. konkurrencedygtighed og begrænser de potentielle omkostninger.

Kommissionen fremhæver i Den Strategiske Energiredagørelse, at de mange hidtidige energipolitiske initiativer på områder som vedvarende energi, biobrændstof, energieffektivitet og det indre energi marked har givet vigtige resultater, men at der mangler den sammenhæng, som er nødvendig for at opnå bæredygtighed, energiforsyningssikkerhed og konkurrencekraft. Intet enkeltelement kan alene give alle svarene, de må ses som et hele. De tiltag som beskrives i Den Strategiske Redegørelse vil sætte EU på sporet, som fører mod målet: En vidensbaseret low-carbon energi-økonomi.

Kommissionen konstaterer endvidere, at energi (inklusive transport) står for 80 pct. af alle drivhusgasudledninger i EU, og derfor er hovedårsagen til klimaforandringer. På den baggrund foreslår Kommissionen desuden, at energipolitikken suppleres med et strategisk mål med basis i klimapolitikken. Den europæiske energipolitik skal således understøtte:

- At EU i internationale forhandlinger foreslår, at industrilandenenes drivhusgasudledninger skal reduceres med 30 pct. I 2020 sammenlignet med niveauet i 1990. I tilgift bør

de globale drivhusgasudledninger reduceres med op til 50 pct. I 2050, hvilket indebærer reduktioner i de industrialiserede landes udledninger på 60-80 pct. I 2050.

- En EU forpligtelse til – under alle omstændigheder – at reducere egne udledning af drivhusgasser med mindst 20 pct. I 2020 sammenlignet med 1990.

Energipolitikens rolle i forhold til ovennævnte strategiske mål er at ”yde et betydeligt bidrag til at reducere EU’s drivhusgasudledninger med 20 pct. I 2020.”

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om Kommissionens energipakke, men afgav i december 2006 en egen-initiativ betænkning om Kommissionens grønbog fra marts 2006 om udviklingen af EU’s energipolitik. Betænkningen berører hovedparten af de temaer, som indgår i Kommissionens energipakke.

Unbundling

Betænkningen indeholder et indledende punkt (punkt 3), som opsummerer EP’s anbefalinger til forårstopmødet. Heri foreslås fuld ejermæssig unbundling. Samtidig fastslås i betænkningens hovedafsnit om det indre energimarked (punkt 97), at fuld ejermæssig unbundling først skal overvejes, hvis mekanismer i den gældende lovgivning viser sig utilstrækkelige i praksis.

Regulering

Parlamentet foreslår en markant forøgelse af de nationale regulatorers beføjelser. De skal være fuldstændig uafhængige af regeringer og industrien. En eventuel europæisk regulator bør først overvejes, efter at de nationale regulatorers ansvarsområder er blevet harmoniseret.

Forsyningssikkerhed

Parlamentet understreger, at diversificering af forsyningsruter, øget brug af indenlandske energiressourcer samt decentraliseret produktion er vigtige instrumenter til at sikre forsyningsikkerheden. EU’s afhængighed af et begrænset antal energiproducenter og forsyningsruter udgør en alvorlig risiko for stabiliteten og velstanden i EU. Beslutninger om energimix er dog samtidig et anliggende for medlemslandene. Kommissionen opfordres til at offentliggøre månedlige tal om EU’s lagre, import og eksport af olieprodukter.

Energieffektivitet

Parlamentet fastslår, at EU i 2020 bør være den mest energieffektive økonomi i verden, og at energieffektivitet bør være en horisontal prioritet i alle EU’s politikker. Der foreslås et mål for energieffektivisering på mindst 20 pct. i 2020. Desuden ønskes lovgivning i forhold til bilindustrien med henblik på at sikre udviklingen af mere energieffektive biler.

Vedvarende energi

Parlamentet foreslår bindende sektormål for vedvarende energi med henblik på, at EU samlet opnår 25 pct. vedvarende energi i 2025. Der bør desuden udarbejdes en køreplan for at nå 50 pct. vedvarende energi i 2040.

Parlamentet anmoder specifikt Kommissionen om at fremlægge et forslag til direktiv om varme/køling fra vedvarende energi. Desuden foreslås et obligatorisk certificeringssystem for biobrændstoffer med henblik på at sikre bæredygtig produktion heraf.

Endelig anmodes Kommissionen om at foreslå optioner med henblik på harmoniserede støtteordninger for vedvarende energi.

Strategisk energiteknologiplan

Parlamentet støtter udarbejdelsen af en strategisk energiteknologiplan. Det understreges, at Kommissionen fortsat bør støtte forskning i alle energiformer (konventionelle, a-kraft og vedvarende energi). Brint, brændselsceller og ITER fremhæves som vigtige områder.

Parlamentet lægger op til, at forårstopmødet skal sikre, at EU's energipolitik understøttes af en ambitiøs F&U-strategi med tilstrækkelige offentlige midler. Medlemslandene bør øge budgettet for energiforskning, navnlig i forbindelse med midtvejsevalueringen af budgettet for 7. rammeprogram.

CO₂-opsamling og -lagring (CCS)

Parlamentet fremhæver de fossile brændselsers vigtige rolle på mellemlangt sigt. I den forbindelse peges både på behovet for sikre fortsatte forbedringer af kraftværkernes energieffektivitet og yderligere udvikling af økonomiske (omkostningseffektive) metoder til CCS.

A-kraft

Parlamentet finder, at A-kraft er en del af debatten om EU's energimiks og, at det bør anerkendes, at A-kraft spiller en vigtig rolle i nogle medlemslande i relation til både forsynings-sikkerhed og klima. Beslutninger vedrørende A-kraft kan dog kun tages på medlemsstatsniveau i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen opfordres til at undersøge udviklingen af A-kraft i medlemslandene, herunder foretage vurderinger af fordele og ulemper ved denne teknologi.

EU's eksterne energirelationer

Parlamentet understreger, at en fælles holdning i EU's eksterne relationer vil forbedre EU's forhandlingsposition i forhold til energiproducenter og -forbrugere. Det er vitalt, at EU fortsat påtager sig globalt lederskab på klimaområdet. Vedvarende energi og energieffektivisering bør integreres i alle EU's eksterne relationer.

Herudover fremhæves vigtigheden af ikke kun at sikre tættere samarbejde med Rusland, men også med andre energiexportører. Betydningen af at sikre diversificerede gasforsyninger via forsyninger direkte fra producenter i Centralasien understreges også. Parlamentet kræver desuden russisk ratifikation af Energichartret og underskrivelse af Transitprotokollen.

Overvågning og monitorering

Parlamentet mener, at det foreslåede "energi observatorium" (: energidatakontor internt i Kommissionen) skal bidrage til arbejdet med den strategiske energireddegørelse. Der bør på regelmæssig basis gennemføres strategiske analyser af de problemer, som EU står overfor på energiområdet.

Strategisk målsætning

I betænkningen opfordrer Parlamentet EU's ledere til ved udgangen af 2007 at fastsætte et bindende 2020 CO₂-mål og et vejledende CO₂-mål for 2050. Der foreslås et EU-CO₂-reduktionsmål på 30 pct. i 2020. Der henvises desuden til EP-resolutionen fra november 2005 (om Winning the Battle against Global Climate Change), hvori indgår klimamålsætninger på 30 pct. i 2020 og 60-80 pct. i 2050 for de udviklede lande.

7. Gældende dansk ret og energipakkens konsekvenser herfor

Den Strategiske Energirededgørelse med bilag er ikke en retsakt.

8. Høring

Den Strategiske Energirededgørelse med bilag blev sendt i høring til en bred kreds den 26. januar 2007.

9. Gennemgang af de centrale delelementer i energipakken

I den omfangsrige energipakke er Den Strategiske Energirededgørelse det centrale overordnede og samlende dokument. Som underlag har Kommissionen fremlagt en række meddelelser og rapporter om det indre marked for el og gas, udbygning af el- og gasinfrastrukturen i Europa, vedvarende energi, biobrændstof, kernekraft, bæredygtig anvendelse af fossilt brændsel (via CO₂-opsamling og -lagring) og en skitse til en europæisk energiteknologisk udviklingsplan.

Alle handlingsorienterede initiativer er resumeret i Den Strategiske Energirededgørelse, som udover i sig selv at være en sammenfatning også indeholder et konkluderende afsnit med overskriften "det videre arbejde". Dette afsnit, som indeholder 20 punkter, rummer essensen af Kommissionens forslag og er adresseret til Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet. Det er forventeligt, at drøftelserne på rådsmødet (energi) den 15. februar 2007 i høj grad vil komme til at dreje sig om disse 20 punkter, sammen med de af formandskabet foreslåede konklusioner.

I det følgende gennemgås de centrale elementer i Den Strategiske Energirededgørelse. Elementerne er taget i den rækkefølge, som de optræder i redegørelsen.

9.1. Indre marked for el og gas

Kommissionen vurderer, at bestræbelserne for at skabe et integreret indre energimarked i EU indtil videre har været en begrænset succes. Selv om der kan spores positive resultater, er konklusionen på Kommissionens undersøgelser, at der fortsat er behov for en stor indsats for at frigøre det økonomiske potentiale, der vil følge af en effektiv liberalisering af energisektoren.

Kommissionen mener derfor, at det nu er tid til at overveje mulighederne for at tilskynde til et videre gennembrud i arbejdet med at skabe et fuldt funktionelt el- og gasmarked. På denne baggrund foreslår Kommissionen en række konkrete initiativer, hvoraf de væsentligste er:

- Med henblik på at øge konkurrencen i markedet agter Kommissionen at undersøge mulige løsninger, der kan sikre en klar adskillelse af transmissionsnetsaktiviteter og konkurrenceudsatte aktiviteter ("unbundling"). Kommissionen præsenterer to modeller, nemlig 1. Fuld ejermæssig unbundling, der fremhæves som den bedste løsning og 2. ISO (independent system operators), hvor det kommercielle selskab stadig ejer net-

aktiver, men ikke blander sig i driften. Et sådant system er i kraft i bl.a. Skotland. Hensigten med dette er at opnå fuld uafhængighed for transmissionssystemoperatørerne (TSOer) fra kommercielle dele/integrerede selskaber. Dette skal bl.a. forbedre betingelserne for infrastrukturinvesteringer, forbedre adgangen for nye aktører og dermed i sidste ende konkurrencen.

- Regulatorerne (tilsynsmyndighederne) skal styrkes og det foreslås at de skal have beføjelser til at træffe beslutning om alle relevante forhold, det vil sige tredjeparts adgang til nettet, adgang til gaslagre, balancemekanismer, markedsovervågning, alle grænseoverskridende forhold, forbrugerbeskyttelse, informationsindsamling og sanktioner for non-compliance. Formålet er at sikre en bedre overvågning af TSO'erne samt mere ensartede regler. Det skal desuden sikre regulatorerne en større grad af uafhængighed fra både politikere, TSO'ere og vertikalt integrerede selskaber.
- Kommissionen ønsker endvidere at forstærke samarbejdet mellem de nationale regulatorer. Samarbejdet mellem regulatorerne vil blive formaliseret, og regulatorerne vil blive givet de nødvendige kompetencer til at sikre en uhindret handel over landegrænser. En ny regulatorfunktion på fællesskabsniveau, der særligt skal tage sig af at få den grænseoverskridende handel til at fungere i praksis, vil blive etableret. Formålet er at forbedre mulighederne for tværnational transport og dermed skabe bedre betingelser for udviklingen af et indre marked for el og gas, hvor europæiske hensyn træder foran nationale.
- Kommissionen vil tillige introducere bindende retningslinier for harmonisering og offentliggørelse af markedsrelevant information for at øge gennemsigtigheden i markedet.

9.2. Infrastruktur

Kommissionen præsenterer i sin plan for infrastrukturprojekter følgende 5 initiativer til at fremme etablering af vigtig infrastruktur i el- og gassystemerne:

- identifikation af de vigtigste infrastrukturprojekter, der har vanskeligt ved at blive realiseret og der skal tilvejebringes politisk opbakning over hele Europa til at få udfyldt hullerne;
- udpegning af europæiske koordinatører som skal sætte gang i de fire højest prioriterede konkrete projekter (højspændingsforbindelsen mellem Tyskland, Polen og Litauen, forbindelser til havvindmølleparker i Nordeuropa, elforbindelser mellem Frankrig og Spanien samt Nabucco-rørledningen, der skal føre gas fra Det Kaspiske Hav til Centraleuropa);
- strømlining af godkendelsesprocedurer for ny infrastruktur, inkl. aftale om en højst femårig periode til gennemførelse af planlægning og godkendelse af projekter;
- behovet for øgede tilskud til finansiering af de transeuropæiske energinet skal undersøges, særlig for at gøre det lettere at integrere vedvarende el i forsyningsnettet; og
- der skal oprettes en ny EF-mekanisme og -struktur for transmissionssystemoperatører med ansvar for samordnet netplanlægning;

9.3. Energieffektivisering

Kommissionen fastslår, at energieffektivisering er det element i en hvilken som helst europæisk energipolitik, som på den mest umiddelbare måde påvirker EU's borgere. Energieffektivisering kan yde det afgørende bidrag til opnåelse af bæredygtighed, konkurrencekraft og energiforsyningsikkerhed. På den baggrund anmoder Kommissionen Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet om at godkende en målsætning om at reducere energiforbruget med 20 % i 2020.

Kommissionen henviser til Handlingsplan for Energieffektivitet, som blev fremlagt i oktober 2006. Handlingsplanen indeholder mere end 75 konkrete forslag til initiativer inden for transport, energiforbrugende produkter, bygninger, og produktion og transmission af el og varme m.v. Hvis disse initiativer gennemføres, vil EU efter Kommissionens vurdering kunne reducere bruttoenergiforbruget med 20 % i 2020 i forhold til et business-as-usual-scenarium. Sat i forhold til det aktuelle energiforbrug er det Kommissionens forventning, at der kan opnås en reduktion på 13 pct. Dette baseres dog på meget usikre forudsætninger om reduceret energiforbrug som følge af strukturændringer og grundlæggende teknologiske fremskridt.

Energistrategien nævner følgende nøgle-indsatsområder: Transport, herunder forstærket anvendelse af brændstofeffektive køretøjer, skrappe minimumsstandarder og bedre mærkning af energiforbrugende produkter, hurtig forbedring af energieffektiviteten i bygninger, sammenhængende anvendelse af beskatning m.h.p. mere effektiv anvendelse af energi, mere effektiv produktion af el og varme og effektivere el-transmission, en ny international aftale om energieffektivitet med andre OECD-lande og udvalgte udviklingslande, som Kina, Indien og Brasilien. En sådan aftale kunne indeholde forbud mod energiforbrugende udstyr, der ikke lever op til gængse energieffektivitetskrav og en koordination af nationale energisparetiltag. Kommissionen nævner, at det globale energieffektiviseringspotentiale er enormt, og at effekten af en international aftale om energieffektivisering vil kunne medføre CO₂ reduktioner svarende til omkring 20 % af den nuværende globale udledning.

I konklusionsafsnittet af den Strategiske Energiredegørelse anmoder Kommissionen om Rådets og Europa-Parlamentets tilslutning til målsætningen om i 2020 på en omkostningseffektiv måde at spare 20 % af EU's energiforbrug, sådan som det er redegjort for i Handlingsplanen for Energieffektivisering, og til Kommissionens konkrete initiativer med henblik på at realisere målsætningen, herunder især:

- Etablere og jævnligt opdatere minimumseffektivitetsstandarder for energiforbrugende produkter
- realisere yderligere energibesparelser i bygninger inden for rammerne af rammerne af bygningsdirektivet
- udnytte det betydelige energieffektivitetspotentiale i transportsektoren, med forskellige midler, herunder om nødvendig ved brug af lovgivning
- forbedre energieffektiviteten og energibesparelser gennem adfærdsændringer og udnyttelse af teknologi inden for energieffektivitet
- fortsætte forbedringen af energieffektiviteten i energikonverteringen, specielt ved at fremme høj-effektive kraftvarmeteknologier.

9.4. Vedvarende energi

Kommissionen foreslår, at medlemslandene ud fra et generelt mål for anvendelse af vedvarende energi (VE) på 20 pct. i 2020 hver især tildeles et specifikt bindende mål. De bindende mål for hvert enkelt medlemsland vil blive fastsat efter vedtagelse af den overordnede målsætning. Hvert medlemsland skal fremlægge en national handlingsplan for VE, som redegør for, hvordan man vil nå sit nationale mål. Det er ifølge Kommissionen nødvendigt, at medlemslandene får frihed til at sammensætte deres vedvarende energimix ud fra deres egne forhold. Ikke desto mindre foreslås der på forhånd et bindende mål for biobrændstof, jf. afsnit 9.5.

9.5. Biobrændstof

Kommissionen foreslår, at hver enkelt medlemsstat i 2020 som bindende målsætning skal have iblandet 10 pct. biobrændstoffer i deres brændselsforbrug i transportsektoren. Det forventes, at konkrete forslag til direktivændringer i denne forbindelse vil blive fremlagt i juni 2007. Kommissionen erkender, at biobrændstoffer er dyrere end anden anvendelse af biomasse, men gør gældende, at biobrændstoffer er ”den eneste tilgængelige måde til en betydelig reduktion af olieafhængigheden i transportsektoren over de næste 15 år”.

9.6. Teknologifremme

Kommissionens udspil mht. en strategi for teknologifremme på energiområdet er i en indledende fase, og Kommissionen understreger, at der er tale om illustrative eksempler. Kommissionen vil i løbet af 2007 fremlægge en konkret strategisk energiteknologiplan. Planen skal rumme en langsigtet vision på vej mod et ”low carbon” energisystem. Der lægges op til en ambitiøs plan med klare mål og milepæle. Kommissionen nævner, at Europa har to nøgle mål inden for energiteknologi: at sænke prisen på ren energi og at sørge for at europæisk industri er i front inden for den hastigt voksende ”low carbon” teknologiske sektor.

Kommissionen fremhæver energieffektivisering som et generelt tema i forbindelse med teknologifremme, men fokuserer i øvrigt på forsyningsteknologier med vægt på de centraliserede former. Kommissionen lægger op til, at teknologifremme sker ved udnyttelse af de europæiske teknologiplatforme inden for energiområdet, samt gennem et nyt europæisk teknologisk institut. Desuden nævnes, at EU’s budget for energiforskning og udvikling gennem 7. rammeprogram og programmet Intelligent Energi – Europa øges med 50 pct. 2007-2013, men at en yderligere forøgelse af midlerne til energiforskning er påkrævet.

9.7. CO2 udskillelse og lagring (CCS)

Kommissionen peger på, at kul og naturgas dækker 50 % af EU’s elektricitetsforsyning og vil fortsætte med at være vigtige dele i EU’s energimix. De globale kulreserver er betydelige, men kul frembringer dobbelt så meget CO2 som naturgas. Meget renere kul teknologi og reduktion af CO2 udledningen ved elproduktion er nødvendig ikke kun i EU, men også internationalt. I tillæg til den ovenfor nævnte plan for fremme af energiteknologi er det nødvendigt med andre tiltag for at igangsætte international forskning og initiativer inden for CO2 udskillelse og lagring. (CCS – Carbon Capture and Storage). Kommissionen ønsker, at EU påtager sig et globalt lederskab og kommer med en klar vision for introduktion af CCS i EU, herunder tilvejebringer de nødvendige rammer og midler.

Kommissionen anfører endvidere, at det er nødvendigt, at CCS inkluderes i EU’s CO2-kvotehandelsystem.

Kommissionen vil i 2007 påbegynde en indsats for at designe og etablere en mekanisme, som kan medføre bygningen af op til 12 storskala CCS-demonstrationsanlæg inden for elsektoren baseret på kul eller gas inden 2015.

Kommissionen ønsker i 2007 desuden at påbegynde arbejdet med at give et klart perspektiv for hvornår kul- og gasfyrede kraftværker skal installere CCS. På basis af den viden der findes i dag, er det Kommissionens opfattelse, at alle nye kulkraftværker i princippet skal have CCS i 2020, og at eksisterende kraftværker derefter også skal udstyres med CCS. Kommissionen håber at kunne komme med klare anbefalinger herom snarest muligt.

9.8. A-kraft

Kommissionen slår fast, at det er helt op til det enkelte medlemsland at bestemme, om man vil anvende a-kraft. Men hvis andelen af a-kraft skulle falde som følge af skrotning af ældre værker, er det helt afgørende, at dette fald modsvares af en introduktion af andre former for low-carbon energiteknologier til elproduktion, ellers vil det blive vanskeligere at opfylde CO₂-reduktionsmålsætningen. Kommissionen skønner, at en levetidsforlængelse af den del af den eksisterende kernekraftkapacitet i EU, som ellers forventedes skrottet, vil indebære en CO₂-reduktion på 148 Mt (avoided emissions). Kommissionen understreger, at EU's rolle bør være at videreudvikle de mest avancerede rammer for kerneenergi i de medlemsstater, der vælger kernekraft, således at de højeste standarder for sikkerhed og ikke-spredning opfyldes som krævet af Euratom-traktaten. Kommissionen påpeger videre, at kernekraften også rummer store problemer mht. affald og nedlæggelse af værker, så håndtering af nukleart affald og nedlæggelse af kernekraftanlæg bør også indgå i Fællesskabets fremtidige indsats.

Kommissionens ønsker, at der nedsættes en EU Højniveaugruppe vedr. a-kraft sikkerhed med det formål efterhånden at udvikle fælles forståelse for og til slut fælles EU-regler for a-kraftsikkerhed. Det foreslås også, at der indføres fælles standarder for håndtering af nukleart affald og finansiering af skrotning. Højniveaugruppen skal desuden bistå de medlemslande, som vælger at fortsætte med at benytte a-kraft.

9.9. Energistrategiens internationale dimension

Kommissionen peger på, at EU ikke kan opnå sine egne energi- og klimamålsætninger alene. Det er nødvendigt, at EU samarbejder både med udviklingslande, energiproducerende og energiforbrugende lande for at sikre konkurrencedygtig, bæredygtig og sikker energiforsyning. Behovet for, at EU i eksterne energipolitiske relationer taler med én stemme understreges, og der peges på, at energi bør blive en vigtig del af alle EU's eksterne relationer. EU skal derfor udvikle effektive relationer på energiområdet med alle internationale partnere, baseret på gensidig tillid, samarbejde og gensidig afhængighed.

EU bør være den drivende i udformningen af internationale aftaler, herunder udviklingen af Energichartertraktaten, Post Kyoto Klima-aftalen. Fællesskabets energi-relationer med nabolande er fundamentet for europæisk sikkerhed og stabilitet, og derfor skal EU have som mål at opbygge et bredt netværk med nabolandene med på fælles principper baseret på EU's energipolitik. EU skal udvikle brugen af finansielle instrumenter (EIB og EBRD) med henblik på at øge EU's energiforsyningsikkerhed. EU skal også arbejde for bedre investeringsbeskyttelse i internationale energiprojekter. EU skal fortsat udvikle samarbejdet og energirelationerne med andre store energiforbrugere, særligt gennem Det Internationale Energiagentur og G8. Endelig skal EU fremme ikke-spredning og nuklear sikkerhed.

Kommissionen anmoder herunder specielt om opbakning til forslaget om at udvikle og igangsætte et europæisk-afrikansk partnerskab på energiområdet i 2007, og af målet om at indgå en international aftale om energi effektivitet. Kommissionen nævner, at det er dens plan at fremlægge grundlaget for en sådan aftale i løbet af første halvår 2007 for Rådet og Parlamentet.

9.10. Monitorering

Kommissionen slår fast, at monitorering, transparens og rapportering vil være centrale elementer i en kommende effektiv europæisk energipolitik. Det forbliver medlemslandenes ret selv at vælge det præcise energimiks under hensyntagen til specifikke mål som fx et VE-mål, vedtaget af Rådet. Men det er det enkelte medlemslands ansvar at sikre, at det bidrager til at EU kan leve op til sine overordnede målsætninger.

Kommissionen foreslår, at der oprettes et særligt kontor, kaldet ”energi observatoriet” (”the Office of the Energy Observatory”), inden for Generaldirektoratet for energi og transport, som skal varetage nøglefunktionerne mht. monitorering mv.

Dette kontor skal overvåge udviklingen i de enkelte lande på alle relevante områder af energipolitikken og udarbejde den Strategiske Energiredegørelse, der skal fremlægges hvert andet år.

10. Konsekvenser for Danmark

Indre marked for el og gas

Forslagene vurderes ikke at have statsfinansielle eller miljømæssige konsekvenser for Danmark. En mere effektiv konkurrence som resultat af forslagene kan medføre lavere energipriser, hvilket vil få positive samfundsøkonomiske og erhvervmæssige konsekvenser i et omfang, det dog ikke er muligt at skønne på det foreliggende grundlag.

Infrastruktur

Forslaget forventes ikke at få statsfinansielle konsekvenser, idet det forventes, at øgede midler vil skulle skaffes gennem omprioritering inden for EU's budget. Forbedret konkurrence som følge af en øget udbygning af infrastrukturen vil få positive samfundsøkonomiske og erhvervmæssige konsekvenser i et omfang, det ikke skønnes muligt at vurdere på det nuværende grundlag. Forslaget forventes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Energieffektivisering

Konsekvenserne for Danmark af handlingsplanen for Energi Effektivitet fremgår af den kommenterede dagsorden til rådsmødet den 23. november 2006:

”Handlingsplanen i sig selv har ikke direkte konsekvenser for Danmark, men det vil Kommissionens kommende konkrete lovgivningsforslag få. De samlede økonomiske konsekvenser kan dog ikke specificeres nærmere på nuværende tidspunkt.

For så vidt angår konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet vil initiativer, der indebærer et lavere energiforbrug, medføre positive konsekvenser for miljøet, da det i videst mulige udstrækning vil være energi baseret på forurenende og drivhusgasudledende fossile brændsler, som fortrænges. I forbindelse med behandlingen af de konkrete forslag, som Kommissio-

nen efterfølgende fremlægger, vil konsekvenserne for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet blive belyst. På en række områder kan fælles EU-initiativer give større og mere omkostningseffektive energibesparelser end nationale initiativer. Realiseringen af forslagene i handlingsplanen kan derfor medvirke til at reducere udgifterne til opfyldelsen af de nationale danske energibesparelsesmålsætninger. I forbindelse med gennemførelsesforanstaltninger under Eco-design direktivet, som er blandt de konkrete tiltag i handlingsplanen, kan det dog allerede nu konstateres, at den hastigere og mere ambitiøse implementering indebærer betydelig højere administrative omkostninger for staten end oprindeligt forventet.”

Vedvarende energi

Kommissionens forslag om en bindende målsætning på 20 pct. VE i 2020 falder inden for rammerne af det danske forslag om en bindende målsætning for EU som helhed på 20-25 pct. VE i 2025. Forslaget om nationale handlingsplaner indgår også i det danske EU-indspil. Derimod indgår bindende mål for biobrændstof ikke. Potentielt vil der være betydelige samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser af målsætningen, men det endelige omfang heraf vil afhænge af byrdefordelingen mellem landene. Danmark har pt. en VE-andel på 15 % af bruttoenergiforbruget. Meromkostningerne ved at øge VE-andelen afhænger blandt andet af teknologiudviklingen og priserne på de fossile brændsler.

En vækst i VE-udnyttelsen i EU kan forventes at give øgede eksportmuligheder for danske virksomheder. Eksporten af energiudstyr har i de seneste 10 år været stærkt voksende og udgør nu omkring 40 mia. kr/år.

En øget anvendelse af VE vil have positive miljøkonsekvenser for såvel Danmark som resten af EU.

Biobrændstof

De statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget om en bindende 10 % målsætning vil i høj grad afhænge af, hvorvidt der i 2020 vil være kommercielt bæredygtige 2. generations biobrændstoffer på markedet. Med udgangspunkt i den nuværende viden om omkostningsniveau mv. kan der blive tale om markante samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser. De erhvervsmæssige konsekvenser kan blive omfattende i kraft af Danmarks betydelige erhvervskompetencer indenfor 2. generations biobrændstoffer. Forslagets konsekvenser for miljøbeskyttelsesniveauet vil også afhænge af tempoet i udviklingen af 2. generationsteknologien

Teknologifremme

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

CO₂-opsamling og -lagring (CCS)

CCS nyder stor international interesse, da det har potentialet til at yde et væsentligt bidrag til såvel løsningen af klimaproblemet som forsynings sikkerheden, samtidig med at det ikke ændrer de grundlæggende strukturer og økonomiske styrkeforhold i energisektoren. Anvendelse af CCS forudsætter dog, at der findes løsninger på de tekniske, miljømæssige og økonomiske problemer, der knytter sig til teknologien.

I forhold til Kommissionens tanker om at nye kraftværker med tiden skal være forberedt til CCS, vurderes det, at nye kraftværker uden nævneværdige øgede omkostninger i anlægsfasen kan være klar til senere anvendelse af CCS, hvis man efterfølgende anvender den i dag kendte teknologi med CO₂ rensning af røggasserne. Hvis en anden rensningemetode viser sig mere omkostningseffektiv i fremtiden, vil der kunne blive behov for en væsentlig ombygning af nye kraftværker. At nye kraftværker skal være forberedt til tilføjelse af CCS kan altså blive enten meget billigt eller meget dyrt.

Injektion af CO₂ i de danske olieletter i Nordsøen med samtidig henblik på at øge olieproduktionen er måske teknisk muligt. Det vil dog kræve en meget betydelig og omkostningskrævende ombygning af letterne i Nordsøen. Tidsmæssigt skal injektion af CO₂ skulle ske sent i et olieletterets levetid. Det vil være en del år, før de første danske olieletter vil være nået til en fase, hvor CO₂ injektion for at øge olieindvindingen fra feltet vil være en mulighed.

Samlet set giver anvendelse af CCS teoretisk set store muligheder for nedbringelse af CO₂ udledninger, men det er i dag en meget dyr og energikrævende metode.

Det er for tidligt at vurdere forslagens konsekvenser for Danmark.

A-kraft

Kommissionens forslag vedrørende a-kraft skønnes hverken at have samfundsøkonomiske, statsfinansielle, erhvervsmæssige eller miljøbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

Energistrategiens internationale dimension

Forslaget skønnes ikke i sig selv at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige eller miljøbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark. Opfølgningen på forslaget forventes dog at bidrage positivt til målsætningerne om forsyningsikkerhed, konkurrenceevne og bæredygtighed.

Monitorering

Kommissionens forslag vedrørende monitorering skønnes hverken at have samfundsøkonomiske, statsfinansielle, erhvervsmæssige eller miljøbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

11. Regeringens foreløbige holdning

Regeringens holdning til pakken som helhed er positiv. Enerkipakken indeholder den fornødne balance mellem hensynet til EU's forsyningsikkerhed, økonomiske vækst og konkurrenceevne samt bæredygtighed. Da energisektoren står for langt hovedparten af udledningerne af drivhusgasser, anerkender Danmark, at energisektoren (inklusive transport) i forbindelse med et ambitiøst samlet klimamål må yde et væsentligt bidrag til drivhusgas-reduktioner.

Det er derfor også af væsentlig betydning, at energipakken bakkes op af ambitiøse og forpligtende virkemidler på EU-niveau i energipolitikken. Kommissionens pakke lægger op til, at der senere skal vedtages sådanne virkemidler på en række områder inden for energipolitikken.

Indre marked

Generelt set matcher Kommissionens initiativer på dette område med det, som Danmark har foreslået, senest i det danske EU-indspil fra oktober 2006.

Det gælder unbundling, hvor man fra dansk side anbefaler ejermæssig unbundling på transmissionsniveau. Kommissionen anbefaler også en egentlig ejermæssig unbundling, men ønsker samtidig at undersøge, om det er muligt at opnå samme effekt ved at stille krav om at udskille systemansvarsfunktionen i et uafhængigt selskab, der tildeles fuld råderet over transmissionsnettet både i forhold til drift, vedligehold og udbygning. Det vil sige, at selve ejerskabet til nettet kan forblive hos den eksisterende ejer, som også ejer kommercielle aktiviteter.

Styrkelsen af regulatorfunktionen matcher også det, som Danmark har foreslået om at sikre de nationale regulatorer fuld uafhængighed og udvidede beføjelser til sikre markedsfunktionen samt en egentlig EU-regulator med ansvar for grænsehandelsspørgsmål.

Det gælder også ønsket om øget gennemsigtighed i markedet. Det vil sikre bedre adgang for nye aktører. Fra dansk side støtter man forslag der kan øge markedstransparensen og dermed forbedre mulighederne for 'level playing field' mellem lande og mellem aktører på el og gasmarkedene

Infrastruktur

Der er god overensstemmelse mellem regeringens udspil og Kommissionens oplæg. Danmark har for at styrke konkurrencen og forsyningssikkerhed for el og naturgas foreslået, at Kommissionen undersøger, hvordan man sikrer gennemførelse af en plan for udbygning af el- og gasnettene i Europa, så forsyningssikkerhed og mulighed for handel forbedres. Danmark har endvidere foreslået, at Kommissionen udarbejder et oplæg til en handlingsplan for udbygning af havvindmølleparker og en tilhørende plan for udbygning af el-infrastruktur. Endelig har Danmark foreslået, at der fortsat ydes finansiel støtte til projekterne fra EU gennem programmet for transeuropæiske net og opfordret til Den Europæiske Investeringsbank, EIB, til at undersøge mulighederne for at udbygge sin långivning til energiinfrastrukturen i EU.

Dette harmonerer godt med Kommissionens forslag om udpegning af europæiske koordinatører, som skal sætte gang i blandt andet havvindmølleparker i Nordeuropa samt at behovet for øgede tilskud til finansiering af de transeuropæiske energinet skal undersøges, særlig for at gøre det lettere at integrere vedvarende el i forsyningsnettet;

Energieffektivisering

I det danske indspil til en samlet energipolitik for Europa foreslås en *bindende* målsætning for energibesparelser i slutforbruget af energi i hvert enkelt medlemsstat på 1,15 % gældende frem til 2025. Kommissionens overordnede målsætning om 20 % energieffektivisering svarer til ca. 1,5 % per år i perioden 2005-20. I denne målsætning indgår også effektiviseringer i produktionen og distributionen af el og varme. Det danske indspil fokuserer på energiforbruget i slutforbruget og omfatter ikke elementer, der effektiviserer produktionen og distributionen af el og varme. Det er vurderingen, at i Kommissionens beregninger kommer ca. 1,15 % af effektiviseringerne fra slutanvendelserne og resten fra produktionen og distributionen af el og varme. På transportområdet foreslår Kommissionen i Handlingsplanen for Energieffektivitet, at sigtet er at nå målet om en motoreffektivitet i personbiler og varevogne på 120 g CO₂/km i 2012 svarende til det danske indspil. Det danske indspil omfatter dog også en målsætning for effektiviteten i 2020 på højst 100 g CO₂/km.

Hvis der alene ses på målsætningernes størrelse er ambitionsniveauet nogenlunde det samme i det danske indspil og i Kommissionens Handlingsplan. På rådsmødet (energi) i november 2006 var Danmark ene om at anbefale, at rådskonklusionerne indeholdt en tekst om bindende målsætninger for medlemslandenes energispareindsats. Kommissionen lægger ikke op til nye eller bindende mål for energibesparelser eller -effektivisering i de enkelte medlemslande

Realisering af Energieffektivitetshandlingsplanens forslag vil være i Danmarks interesse, bl.a. fordi potentialet for omkostningseffektive energibesparelser og CO₂-reduktioner er betydeligt både i EU som helhed og i Danmark. På en række områder kan der opnås større og billigere besparelser gennem fælles EU initiativer, og en styrket EU-indsats kan medvirke til at begrænse behovet for nationale initiativer med henblik på at opfylde de danske mål for energibesparelser. Endvidere har danske virksomheder betydelige kompetencer inden for energieffektivisering.

Fra dansk side prioriteres gennemførelse af energieffektiviseringshandlingsplanens forslag som et vigtigt hovedområde i den fælles energistrategi, og konkret er det især i dansk interesse, at der lægges vægt på normer og mærkning af energiforbrugende produkter, initiativer, som fremmer energieffektiviteten inden for transportsektoren samt initiativer, som effektiviserer energiforbruget i bygninger. Det er endvidere i dansk interesse, at forslaget om en international aftale om energieffektivisering fremmes. Danmark bør fortsat tilkendegive, at man går ind for et bindende mål for energieffektivisering.

Vedvarende energi

Fremme af VE bør effektivt ske ved økonomiske virkemidler, der spiller sammen med markedet. Danmark har derfor foreslået, at Kommissionen undersøger mulighederne for etablering af et VE-bevismarked.

Erfaringerne med vejledende mål har været, at ikke alle lande bestræber sig på at opfylde dem. Dette gælder eksempelvis på el-området, hvor kun 9 lande, herunder Danmark, forventes at realisere VE-eldirektivets vejledende VE-andele af elproduktionen i 2010. Det er vigtigt at andre medlemslande forpligtes til at gøre en større indsats, således at byrden forbundet med fremme af VE fordeles mere rimeligt end det er tilfældet i dag. Danmark går derfor ind for et bindende overordnet EU-mål på 20 pct. i 2020 med frihed til selv at beslutte, hvordan målsætningen nås, herunder med hvilket VE-miks.

Danmark støtter også, at landene skal udarbejde nationale handlingsplaner for udbygningen med henblik på en effektiv opfølgning.

Selv om der ved overgang til et generelt VE-mål ikke vil skulle opstilles et nyt VE-sektormål på EU-niveau for 2020 for el fra vedvarende energi er det i dansk interesse, at VE-eldirektivets bestemmelser i øvrigt, fx vedr. tilslutningsret, strømlining af administrative procedurer etc., fastholdes i et nyt regime og håndhæves effektivt af Kommissionen.

Det er i dansk interesse, at der ved byrdefordelingen på medlemslandene af EU-målet på 20 pct. tages hensyn til landenes hidtidige indsats. Regeringen har med energioplægget "En visionær dansk energipolitik" spillet ud med en målsætning om, at andelen af vedvarende energi skal udgøre mindst 30 pct. i 2025. Dette mål må – omregnet til 2020-niveau - antages at indgå

i Kommissionens overvejelser som et mindstemål for Danmark i forbindelse med et forslag til byrdefordeling.

Biobrændstof

Danmark har i sit EU-indspil ikke berørt spørgsmålet om målsætninger for biobrændstoffer til transportsektoren, men stiller forslag om, at EU etablerer en langsigtet strategi for udviklingen og anvendelsen af 2. generations biobrændstoffer baseret på en grundig analyse af deres potentiale. Der satses ligeledes på forskning i 2. generations biobrændstoffer i regeringens nationale energioplæg.

Regeringen har i sit energioplæg "En visionær dansk energipolitik" angivet, at andelen af biobrændstoffer til transport forøges til 10 % i 2020. Regeringen er parat til at fastsætte et delmål tidligere end 2020, forudsat at der er udviklet tilstrækkeligt samfundsøkonomiske konkurrencedygtige og miljømæssigt bæredygtige teknologier.

Teknologifremme

Udspillet omfatter en bred vifte af teknologier, rækkende fra energieffektivisering over vedvarende energi via fossile brændsler til kernekraft. Der er på mange områder god overensstemmelse med det danske EU indspil og de kommentarer, man fra dansk side har afgivet til forslag til det 7. forskningsrammeprogram (FP7).

Generelt må det hilses velkommen, at der opstilles en energiteknologisk strategi i EU-regi. En sådan strategi kan blive et vigtigt instrument til gennemførelsen af en europæisk energipolitik, og der må sikres en tæt sammenkobling. Mange af ideerne i udkastet korresponderer med de forslag og ønsker, som i processen er fremsat fra dansk side.

Danmark støtter, at strategien lægges tæt op ad ambitionerne om en omfattende udbygning med vedvarende energi, herunder havvindmølleparker, og energieffektivisering. Man støtter ligeledes, at der oprettes et europæisk teknologisk institut med vægt på energieffektivisering og vedvarende energi. Endelig støtter man, at en forskningsstrategi for 2. generations biobrændstoffer indgår i strategien. Evt. midler til forskning og udvikling af 'clean coal' teknologi og CO₂-lagring bør være additionelle ift. de samlede midler, der pt. er til rådighed og i videst muligt omfang betales af de kommercielle aktører, der har en interesse i at anvende kul til el-produktion uden samtidig at blive pålagt en omkostning til CO₂-kvoter.

Danmark støtter, at Kommissionen senere på året fremlægger et forslag til en energiteknologisk plan med hovedvægten på energieffektivitet og vedvarende energi, herunder fremme af 2. generations biobrændstoffer.

CO₂-opsamling og -lagring (CCS)

Anvendelse af CCS indgår ikke i det danske EU-udspil. Danmark kan støtte forskning, udvikling og demonstration af CCS, men med forbehold for finansieringen af indsatsen, herunder særligt de op til 12 demonstrationsanlæg.

Danmark har i sit EU-indspil foreslået, at der i forbindelse med midtvejsevalueringen af forskningsbudgettet for 2007-13 og næste budgetperiode sker en fordobling af midlerne til forskning og udvikling i vedvarende energi og energieffektivisering. Prioriteringen af CCS

må således ikke ske på bekostning af denne øgede indsats for vedvarende energi og energieffektivitet.

Danmark støtter endvidere Kommissionens overvejelser om at inkludere CCS i EU's CO₂-kvotehandelssystem.

A-kraft

Danmark har i det danske EU-indspil lagt vægt på medlemslandenes frie valg af energikilder. Derudover tager EU-indspillet ikke stilling til a-kraften. Kommissionens udspil bygger loyalt på samme grundpræmis fra EF-traktaten om frit valg af energimiks. Det skal fastholdes, at det er op til hvert enkelt medlemsland selv at bestemme om man vil satse på kernekraft. Det vurderes samtidigt som udsigtsløst at hindre de kernekraftvenlige lande i at gøre brug af denne energiform. Danmark lægger til gengæld vægt på, at det sikres, at de lande, der vælger kernekraft, anvender den på et sikkert grundlag mht. drift og affaldshåndtering, og med overholdelse af de gældende bestemmelser om ikke-spredning. I det lys kan Danmark acceptere Kommissionens oplæg. Danmark lægger desuden vægt på, at markedsadgangen for el fra kernekraft skal ske i overensstemmelse med principperne for det indre marked og under overholdelse af de almindelige statsstøtteregele. Danmark støtter endelig, at der etableres fælles regler for henlæggelser til skrotning (dekommissionering).

Energistrategiens internationale dimension

Forslaget harmonerer med det danske EU-indspil, hvor der bl.a. peges på, at der bør være en sammenhængende tilgang til EU's interne og eksterne energiudfordringer, og at EU's energipolitik skal understøtte Fællesskabets klimapolitik. Desuden peges der på, at energidialogen med tredjelande skal fremme miljøvenlig og energieffektive løsninger og teknologier. Danmark kan støtte Kommissionens tilgang til de eksterne energirelationer. Det er i dansk interesse, at overensstemmelse mellem EU's interne energipolitiske tilgang og EU's eksterne energirelationer prioriteres. I de eksterne energirelationer bør der derfor lægges vægt på energieffektivisering og vedvarende energi, samt at fremme miljøvenlige og energieffektive løsninger og teknologier. Danmark støtter ligeledes øget samarbejde indenfor internationale organisationer. Danmark kan endvidere støtte, at der lægges mere vægt på energi i EU's udviklingsbistand.

Monitorering

Forslaget harmonerer godt med det danske EU-indspil. I det danske indspil indgår, at landene skal forpligtes til at udarbejde samlede 3-årige energihandlingsplaner, hvori angives det respektive lands fulde bidrag til opfyldelsen af den fælleseuropæiske energipolitiske strategi, herunder indsatsen for fremme af energibesparelser og vedvarende energi. Endvidere skal der ske en regelmæssig, grundig evaluering af målsætninger og instrumenter. Det forudsætter en effektiv overvågning af udviklingen som foreslået af Kommissionen.

Fra dansk side støtter man Kommissionens forslag om en effektiv monitorering og afrapportering. Det vil kunne medvirke til, at alle medlemslande forpligtes effektivt til at yde en passende indsats.

12. Forhandlingssituationen

Som et led i forhandlingerne har formandskabet den 19. januar 2007 fremlagt et forslag til konklusioner fra rådsmødet (energi) den 15. februar 2007. Teksten vil udgøre energiministrenes bidrag til forberedelsen af forårstopmødets drøftelser af en Prioriteret Energihandlings-

plan for EU, sammen med energiministrenes rådskonklusioner fra rådsmødet den 23. november 2006 om energieffektivisering. I lyset af den meget korte tid, der er til rådighed til forhandling af denne tekst er det mest sandsynligt, at den ikke vil kunne vedtages som rådskonklusioner og at formandskabet derfor vil vælge at forelægge den for Det Europæiske Råd som formandskabskonklusioner.

Der tegner sig det indledende, generelle billede, at Kommissionen ikke får megen støtte til sine forslag om bindende målsætninger inden for vedvarende energi, dvs. 20 % vedvarende energi generelt og 10 % biobrændstof i 2020. Størsteparten af medlemslandene har foreløbigt indikeret, at de foretrækker vejledende målsætninger. Derimod synes der at være bred opbakning til niveauet for målsætningerne. Indtil videre har ingen lande foreslået lavere målsætninger end de af Kommissionen foreslåede.

Det er samtidig tvivlsomt, om der er opbakning til et vejledende mål på 20 % forbedring i 2020 for energieffektivitet. Et flertal af medlemslandene henholder sig til rådskonklusionerne om energieffektivitet fra energirådsmødet i november og ønsker ikke at genåbne diskussionen.

Forslaget om fremme af CO₂-opsamling og -lagring (CCS) synes at få opbakning på grund af det store strategiske potentiale, herunder som middel til at bringe lande som Kina ombord i et globalt regime - uanset mængden af uløste spørgsmål og den store omkostningsbyrde.

Atomkraft som energikilde forventes ikke tematiseret direkte.

Med hensyn til det indre energimarked for el og gas er opgaven for formandskabet principielt at finde en balance mellem de lande, som ser en klar interesse i et liberaliseret marked og en gruppe af lande, der ser det indre energimarked – især ejermæssig unbundling - som en stor, konkret trussel imod nationale interesser. Den første gruppe har accepteret, at der ikke under tysk formandskab vil kunne vedtages væsentlige beslutninger om videreudvikling af det indre marked, herunder navnlig ejermæssig unbundling, og arbejder derfor aktivt for at lægge forholdende bedst muligt tilrette for, at der vil kunne lægges et ambitiøst forslag frem herom snarest muligt efter det tyske formandskab, hvilket der skønnes at være gode muligheder for.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.